APARTMANA NİÇİN HAYIR?…

Yazan: Naci Konyar - 18 Mayıs 2009

Şeyh Galib'e şiirlerinizde kullandığınız imgeleri ve hikayeleri Mevlana'dan mı arakladınız diye sorduklarının da onlara 'Çaldımsa miri malı çaldım' şeklinde cevap vermiş. Malum miri mal herkesin kullanımına açık mal anlamına gelmektedir.

Biz de yaşadığımız çevrede hızla betonlaşan bir şehirleşmeye, apartman tipi yapılanmaya karşı duyduğumuz rahatsızlığı 'çaldımsa miri malı çaldım' diyerek yakın zaman önce kaybettiğimiz değerli mimar, ressam, düşence adamı Turgut Cansever'in fikirlerinden bilgilendiğimiz düşünceler ışığında herkes gibi ne olacak bu ülkenin apartmanlaşma hadisesi diyerek soralım, sorguluyalım istedik…

Hiç kimse apartmanlar şimdiye kadar bulunan en ideal ev biçimidir düşüncesiyle insanlık hayrına apartmanlar yaptığını söyleyemez. Apartmanların ülkemizde kar için yapıldığını herkes bilir. Ülkemizde iş yapma özgürlüğü vardır ama bir gerçeği ifade için söylemek gerekiyorsa fırıncı, muhasebeci, kuaför vs. herkes fahiş kârlar nedeni ile müteahhitliğe soyunmuştur.

1955 ten sonra ülkemiz büyük bir betonlaşma, tahrip ve talan hadisesine sahne olmuştur. Yapılan şehir planlamacılığı ile boş arsalar hızla betonlaştırılmıştır. Bazı yerlerde 8, 12, 20 kata izin veren mimar planları uygulanmıştır.

Evimi yıktırıp arsamı müteahhit e verirsem kısa zamanda beş, on, yirmi daireye sahip olurum, birinde kendim oturur, diğerini de kiraya veririm, ömür boyu çalışmadan keyfime bakarım düşüncesi zamanımızın bir hayat felsefesi haline gelmiş emeksiz ve alın tersiz kazançlar tercih edilir olmuştur.

Bizim kültürümüz dünyanın fani olduğunu bildirir. Bizler de bu fani dünyanın misafirleri olduğumuz için insanın bir süre kalıp, çekip gideceği bir yerin hiç ölmeyecek

gibi imarını yapmasını doğru bulmadıkları için atalarımız evlerini kolayca değiştirip yenilenebilen ahşap ve kerpiçten yapmışlar; camiler, külliyeler gibi fonksiyonlarını kıyamete kadar sürdürecek olan yapıları da taş gibi kalıcı malzemelerden yapmışlardır.

İstanbul Amasya Edirne Bursa gibi şehirlerimizde ki tarihi eserler bu zihniyetin günümüzde yaşayan örnekleridir.

Otuz yıl sonra üniversitede okuyan kızımı ziyaret için gittiğim İstanbul'da gördüğüm manzara beni çok şaşırtmıştı. 1970 yılları başında İstanbul'da talebeyken Nişantaş'ından Beşiktaş'a marul tarlalarından yürüyerek indiğim o boş arsaların bir taksinin geçebileceği kadar bir yol bırakılıp apartmanlar tarafından işgal edilmiş olduğunu görmek büyük şehirlerimizin bilimsel veriler olmadan yapılan bir şehirleşme planı ile; fakirin bilek gücü, zenginin para gücü ile nasıl işgal edilmiş olduğu gerçeğini anlatıyordu. Hatta bindiğimiz taksi şoförünün konuştuklarımıza kulak kesilip ‵abi o zaman niye bir yer çevirmedin' deyişini hayretle karşılamıştım.

Şimdi bu ülkenin sade bir vatandaşı olarak soruyoruz

Yüce dinimiz insanı yaratılmışların en şereflisi eşrefi mahluk olarak değerlendirirken onu apartmanların bir dairesine haps edip yaratanın sayısız nimetlerinden çevreden, tabiattan mahrum bırakmak nasıl bir zihniyettir.

Çocukları bahçeyi tanımadan büyütmek, yaşlıları bir çınarın gölgesinde dinlenmeye muhtaç bir ömür sürdürmeye kimin ne hakkı vardır.

modeli ile mi kurmalıyız yoksa insanların tabiatla haşır neşir olduğu bahçeli nizam az katlı evlerden oluşan bir şehir modeli ile mi?..

Evet ilkinde çok kat, çok rant var ancak içinde insan unsuru yok. İnsanlık değerleri yitirilmiş. Diğerinde belki katlar yok, karlar yok ama ağaç var, çiçek var komşu var ve komşuluklar var.

İşte Amasya örneği Bahçeler içi… Bahçe olarak sadece adı kalmış sağı kaya, solu kaya içi betonlaşmış bir Amasya …

Batı bizim yeni, yeni farkına vardığımız betonlaşmadan kaynaklanan şikayetlerle hesaplaşmış. Üniversiteleri konu ile ilgili tezler hazırlamışlar, çare aramışlar. Biz hala ülkenin her yerinde betonlar dikmeye devam ediyoruz.

Kara kaplı defterime işin başka bir sosyal boyutunu açıklayan birkaç cümleyi yazmışım yıllar öncesi:

‘ Türkiye bir israf ülkesidir. En büyük israf da bina inşaatıdır. Ankara dev binalardan batacak, binalar büyüdükçe, kadrolar da büyümekte devlet hantallaşmakta. İnşaat icraat değildir.’

Amasya üniversitemizin şehrimizin betonlaşması ile ilgili bir bildirisi yayınlanmış mıdır? Tedbir ve çare konusunda ne gibi öneriler düşünmektedirler?

diyecek?

Yorum Ekle

Naci Konyar